

Imago Viri prudentis in Attico Cornel. Nepotis exhibet

II f
940

Hornet Report exhib^l

II f
946

AUDIENDAS ORATIUNCULAS

AUDIENDAS ORATIUNCULAS CURTIANAS,

CRASTINO DIE

*IN AUDITORIO MAJORI
BONO CUM DEO MEMORITER HABENDAS,*

VENERANDOS DNN. INSPECTORES, PATRONOS AC FAUTORES,

HUJUS URBIS OMNES AC SINGULOS

OFFICIOSE ET AMANTER INVITAT

M. GEOORGII ANDREAS.

M^r. GEORGUS AN
RECTOR.

C Y G N E A E,

STANNO FRIDERICIANO.

Historia, testante Tullio, non solum est testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, nuncia verutatis, verum & magisira vita. Etenim præter rerum gestarum noticiam, quam quidem præcipue hic spectare debemus; etiam civilis domesticaeque prudentia largam ubique messem pollicetur, quam sedulus ac solers lector judicii falce metere non ignorat. Id qua ratione fieri queat, ex Attico Cornelii Nepotis prudentis viri imaginem expressurus in quibusdam axiomatibus tantum indicabo. Vir prudens igitur

I. *Dissociatis civium animis, ne alterutram partem offendat, locum migrat.* Multa incommoda discedendo evitamus, secessusque periculi declinandi tutissimum habetur suffugium.

Atticus adolescentulus &c. Aribenae se consultit. C. 2.

II. *Periculū impendenti mature cedit, latituras potius in angulo, quam in celebritate dubiam capitatur gratiam.* Tunc enim salubre creditur, quod vulgo ajunt: qui bene latuit, bene vixit. Procul à Jove, procul à fulmine. In tempore elabi omnium est primum. *ut Antonius reddit &c. latebat Atticus apud Volumnium. C. 10.*

III. *Dignitatem suam oculo tenerius amat, & vel patria mutatione emit.* Quanta hominis existimatio, tanta ejusdem magnitudo & virtus censetur. Famam servare memento, *Postquam vidit Atticus &c. Aribenae se consultit. C. 2.* *Suam enim existimationem &c. habebat carius. C. 15.*

IV. *Amicum eham hostem judicatum juvat opibus suis.* Quippe cui id solum videatur habere rationem, quod habet honestatem, eoque non præsentem suam fortunam, sed futurum annisque matuoribus obrinendam considerat; neque fortuna, sed hominibus solet esse amicus. *Atticus adolescentem Marium &c. juvit opibus. C. 2.* *Ciceroni in omnibus &c. milia donavit. C. 4.* *Qui pecuniariam &c. justis dare. C. 8.* *Cum Ciceroni &c. stipulatione credidit. C. 9.* *In summo timore &c. velle fortunam. C. 10.* *Cum L. Saufi &c. retingeret. C. 12.* *Maximum existimans &c. potest existimare. C. 9.*

V. *Pripos amicos, à puer quoque familiares, constanter diligit.* Sui eum confili Nunquam penitet, neque Vertumnus probat varias figuratas induentem sibi, *Pratnapa foror Attici &c. quando affinitatem. C. 5.* *Hoc quoque sit &c. eorum crevit. C. 10.*

VI. *Amicorum obtrectantium est copula.* Singulos sibi devincire studet, paremque ab ultra que parte autoritatem arque amorem expectat, dum ita fœdus amicitiae servatur. *Atticus uebtur intime &c. virorum copula. C. 5.*

VII. *Officia amicis sine fictione præstata existimat.* Sordet ei officium, quod fucata specie blanditur, & auctori aliquando opprobrio fit futurum. *Excitatum est &c. neque coiturum. C. 8.*

VIII. *Rem familiarem, omni cautione addibet, sartam ac teclam præstat.* Nam gerendarum rerum nervum debitum, quantum in se est, non patitur, neque virtus sine fundo aut ærario fatis animosa magnificaque existit. *Ne illa peregrinatio &c. traxit suarum. C. 2.* *Cum & rei familiaris &c. pater familias. C. 4.*

IX. *Suis facultatibus, quoad potest, inopie aliorum succurrir.* Fons non supprimit erumpentem aquam, sed emittit. Hac via prudens in hominum animos se insinuat, diligit ab hominibus valde cupiens. *Atticus ita vixit &c. publicam levavit. C. 2.* *Auxit hoc officium &c. tritici darentur. C. 2.*

X. *Pecuniā non mutuo dat, nisi præmissis cautionibus legimus, & muro objecto fallaciis seculi.* Et simila nomina habet, festinat sua pecunia summam reposcere. Multi etiam sagacissimis laquei tenduntur; pecuniosis maxime struuntur infidiae. *Cum versuram &c. ius salutare. C. 2.*

XI. *Infimis communis, par principibus videtur.* Nempe plebes alloquium, comitatem: cæteraque benevolentiae indicia amat. At pares cum paribus sicut optime convenient, sic principes coram principibus hominibus insigne quiddam & magnanimum spirant. *Atticus Aribenae sic se gerebat &c. principibus videbatur. C. 2.*

XII. *Honores non honorificos accipere detrectat.* Delectant illum beneficia, delectant honores, sed non nisi ornamenta honorato afferant. *Quo beneficio &c. aicitur. C. 2.*

XIII. *Honores admittere dubitat, in quibus plus invidia, quam splendoris ineft.* Præstat onus invidiae humeris non excipere, licer honoribus careas, quam honoris oneri novum id que gravius addere. *Attico omnes honores &c. alia aicitur. C. 2.*

XIV. *Neque petit honores, etiam si pateant, si vel ignominiosum, vel pericolosum, vel exitiosum sit petere.* Bonam famam, animi tranquillitatem, securitatem & in officio suscepit obsequium semper intendit; pane contentus & nafturtio in vita privata potius, quam ut in publica cupiditas felle tinctis satietur. *Atticus honores non petit &c. ciuitati moribus. C. 6.*

XV. *Acceptis etiam honoribus, se non omnino adstringi patitur, quin libertatis nonnullam partem retineat.* Suus non est, qui plane alterius est. Gladiator iners habetur, qui sibi iustum reservat nullum. *Atticus multorum Confidit &c. esse Pratoris. C. 6.*

XVI. *Utilitatem tamen sepe pro honore contemnit.* Supra vulgus enim assurgit animus eius, & tenacitatem argenteum stedium vehementeraversatur. Excelsum animus res humiles despicit. *Atticus rei familiaris &c. obtinere posuit. C. 6.*

XVII. *In quo loco plurimum sapientie, laudis, existimationis reperitur, illic habitare gessit.* Plus proficitur uno die apud excellentes, quam toto anno apud rudem plebeulam. *Hoc speciem præveni prudentia &c. fuerit Atticus charissimus. C. 3.*

XVIII. Parti-

XVIII. Partibus dissidentibus scmet hanc implicat. Sive altera obtineat victoriam, habebis alteram inimicam; sive neutra; majori premeris difficultate; sive utraque concilietur; manebit tamen apud alteram simultas. Cum persuadere Attico &c. Italiā reliqui. C. 4. Neque tamen se civib[us] &c. maritiūm saltantur. C. 6.

XIX. Tumultu concitato, ipse quasi sepultus disperget. Incalescit proprius ad ignem accedens. Atticus ius se exat[us] &c. ex iure. C. 7.

XX. Libenter rebus majoribus & comitiis intereſt. His prudentia quadam officina & comp[re]hensione exercenda virtus aperitur, in quo munificus animus cum voluptate excurrit. Atticus ad comitia &c. non defuit. C. 4.

XXI. Tranquillatis rebus & pace constituta, revertitur, unde discesserat. Decet inseruire temporibus, & vivendi tempora locosque speculari. Atticus tranquillatus rebus &c. dolorē induaret. C. 4.

XXII. Aliorum ingenio ita se attemperat, ut etiam difficillimas naturas ferat. Via molli incedere nihil arduum; salebras autem superare sine laſitudine virtutis non infima laus est. Inter spinas roſa nascuntur. Atticus habebat arcunculum &c. pietatis fructum. C. 5.

XXIII. Nemini irvidet sua bona. Ividi sua ip[sum] tormenta recte dicuntur. At prudens in quiete animi veram felicitatem putat, siam esse. Atticus uebat inimicis &c. an Hortensius. C. 5.

XXIV. Undique optimis partibus adberet. Ex focio noscitur, qui parum ex se cognoscitur. Mutuatio accedente lumine lumen ipsum fit majus. Atticus in republica &c. existimat[ur]. C. 6.

XXV. Dissidentium tamen partium neutrī nocet, aut alterutri se nimis venditat. Malignitatem non caret, quisquis aliorum detrimentis pascitur. Non sufficit unam partem fauicem habere. Atticus non co[m]magis &c. desperatos reliqui. C. 8.

XXVI. Neque florēntibus se[ci]o partibus venditat. Non tam sua, quam alterius querere viderit, dum agit sua. Plebs insana à fortuna muneribus pender. Atticus non florēntibus &c. semper succurrat. C. 8.

XXVII. Sua non libenter vendit. Penitet nos in emtorem non penitendum incidisse, ne dum penitendum. Atticus ad laſam publicam nungiam accessit. C. 6.

XXVIII. Nemini se nimis obstringit, nec se pro altero cum periculo suarum facultatum obligat. In tranquillo adversam tempestatem optare dementis est. Atticus nullius rei &c. fatuus est. C. 6.

XXIX. Lites in foro pro virili sua amolitur. Etiam victor in hoc certamine non reddit sine vulnera in dominum suam. Atticus neminem suo nomine &c. nullum habuit. C. 6.

XXX. Iugis ax oblongis manu[is] quam ulcisci. Optimum injuriarum remedium putat, si aut non intelligantur, aut oblivione delectantur, aut generosa patientia conequantur. Atticus si quam injuriat &c. quam ulcisci. C. 11.

XXXI. Suspiciones quoque vitat criminum. Delicato ac tenero amore virtutis trahitur, quæ, sicut virginitas, tactu quoque laeditur. Atticus non solum dignitati &c. vitaret criminum. C. 6.

XXXII. Obseruantiam suam erga alios officio, non timor, aut fob[us] tribuit. Turbido ex fonte aquæ promanant turbas. Neque timor, neque spes virtutis matres genuinae sunt. Atticus obseruantia &c. tristis videtur. C. 6.

XXXIII. In utraque fortuna semper idem veterisque instituti tenax deprehenditur. Moribus antiquis res frat[er] Romania vigetque. Atticus vetere instituto &c. pericula. C. 7. Cum tanta pecunia &c. in utraque fortuna. C. 14.

XXXIV. Soler interdum de rebus presentibus drivinare & de futuris collide conjictere. Tela prævisi[us]a nimis nocent. Feliciss ad pugnam accingimur, si pugnam ante vidimus. Rursus & celerius ditef[er]imur, si proventus anni prævidimus. Secutum est belum &c. neque ministrat. C. 9.

XXXV. Memorem gratiamque se agnoscit[us] percipit. Non luculentius ullum virtutis indicium cerinatur, quam in accepti benefici recordatione. Atticus pecuniam &c. graciamque cognoscit. C. 9. Idem immortali &c. beneficia. C. 11.

XXXVI. Beneficia in aliis collata non ostentat, sed tegit ac dissimulat. Perit dulcedo liberalitatis, quam dantis commemoratione acerbam facit. Atticus qua ipse &c. qui accepit. C. 10.

XXXVII. Liberalitas ejus nec temporaria, nec collida est. Nihil benignie agendo augupatur præter virtutis culturam, proximique commodum. Hanc adunco efcam porrigit[ur] p[ro]scatores solent. Attici liberalitas &c. semper succurrat. C. 11.

XXXVIII. Pluribus juvandis delectatur. Omnibus patet, nemini suam januam ocludit. Atticus ex malis ut se emerget &c. effet auxilio. C. 11.

XXXIX. Enaciatem studiose fugitat. Non esse emaciat vestigia est, plusque interdum parcendo lucri facimus, quam multum laborando. Atticus cum effet pecuniosus &c. max. C. 13.

XL. Usus pecuniae non magnitudine, sed ratione metitur. Magnitudo enim numerorum aestimata ad luxum ducit: ratio ad mediocritatem revocat, & pecuniae profusionem rescindit. C. 14.

XLI. Carat etiam, ut bene, neque tam sumtuose quam commode habitet. Domus sapientis plus falsi quam sumptus habeat. C. 13.

XLI. Servus

SK III 940 X 303 4156

XLI. Servos & ministros in patria natos exteris prefert. Major fides domestici quam peregrini, tuitusque obligatur indigena, quam advena. Atticus artifices &c. factam habuit. C. 13.

XLII. Domestici non uni inserviant usui. Unius rei plures possunt esse uti caussae, ita est usus. Atticus usus est &c. facere posset. C. 13.

XLIV. Artifices eligit peritos artis sue. Rudes imperfectam, imo & corruptam relinquunt materiam. Attici artifices &c. apprime boni. C. 13.

XLV. Quod à pluribus concupiscitur, id non intemperanter appetit. Odit & arcit profanum vulgus; in nullo negotio imbecillitatem animi proditus. Et non intemperanter &c. & in-dusit. C. 13.

XLVI. Suum potius diligentia, quam pretio parat. Quod mansueto deest, cautio animi & corporis contentio suppleat. Diligentia &c. est industria. C. 13.

XLVII. Elegans non magnificus, splendidus non sumptuosus, omni diligentia munditiem non affluens affectat. Ornatum omnem rejicere sordidum & incomitum; omnem admiruisse ornatum luxuriosum & prodigum habetur. C. 13.

XLVIII. Supplex non modica, non multa, ut in neutrā partē confici posset. Copia rei domestica herum commendat, sed adīst modus abundantiae. C. 13.

XLIX. Vocat in convivium non abhorrentes à morib⁹ suis. In convivio conspiratio quædam & consociatio sit animorum. Atticus eos vocabat &c. non abborrerent. C. 14.

L. Sermone non minus quam cibo convivus recreat. Nulla hora sapienti ne recreationis quidem absque philosophia elaboratur. Nemo in convivio Attici &c. deleat armur. C. 14.

LI. Neque dicit mendacum, neque pati potest mendacum. Non fedius vitium doctrina morum novit. Mendax niger est, hunc tu, Romane, caveto. Atticus mendacum &c. pati potest. C. 15.

LII. Prudentis comitas non sine severitate, nec gravitas sine facilitate. Dubium relicturus est, utrum præfentes eum magis vereantur, an ament. Objurgationibus aliquid blandi, aloë saccharum admisceatur. Attici comitas &c. an ament. C. 15.

LIII. Religiose promittit. Non liberalis, sed levis est polliceri, quod præstare non possit. Atticus quicquid rogabatur &c. præstare non posset. C. 15.

LIV. Quicquid alterius gratia suscepit, tanquam suum proscrutat. Aut recte aut omnino non suscipiatur negotium. Negligenter agere est nihil agere, Atticus in ritendo &c. videatur agere. C. 15.

LV. Suscepit negotii cum non facile tradere videt. Haut est sapientis dicere: non putaram, Nunquam suscepit &c. agi putabat. C. 15.

LVI. Etiam otium in negotium convertit. Nunquam minus est otiosus, quam cum est otiosus, novam materiam, transacta veteri, auecupans. Quo fiebat &c. procurationem. C. 15.

LVII. Omni etati aptus. Non habet ingenium, quisquis in orbe ambiguo non omnibus se ingenii accommodat. Humanitatis Attici &c. fuerit apud nos. C. 16.

LVIII. Diffidit & rixas discordiamque precipue inter suos praecavet. Litem parit lis; litibus vero multiplicatis labores, curæ atque dolores multiplicantur. De pietate Attici &c. refas ducet. C. 17.

LIX. Dicit non ad ostentationem, sed ad vitam agendam. Vitæ, non scholæ, non inani glo-riæ discutatur. Apis è singulis floribus mella constipat. Atticus id non fecit &c. ueretur. C. 17.

LX. Moris majorum, quantum evi sui ratio permittit, mitator & antiquitatis amator. Multa sapientius veteres agebant, quam nos, qui fuco magis studemus. Mutatis quibusdam antiquis nova fiunt longe pulchriora. Atticus moris etiam &c. magistratus ornavit. C. 18.

LXI. Studiorum amaniorum & elegantiarum, omnisq; sauvitatis literaria non vult expers haberi. Perelegantis ingenii est, hasce delitias venari. Nomen ab elegantia Mufarum non alienum ad famam nobiliorem profluit. Atticus attigit quoque &c. effet sauvitatu. C. 18. His & simili bus axiomatis speculo Ernstiano, quod alias nominavi, ornamentum à me desideratum, quo conuenienter, dari fortassis poterit. Non vero solum magistra vitæ est historia, sed & magistra eloquentiæ, quia & exempla amplificationibus & inventionem orationis & ipsas cœpe orationes suppeditat. Tentaverint duce me discipuli nostri, in lectionibus Curtialis quid possident,

I. JOHANNES CASPAR OTTO, Cygneus.

II. PETRUS NESTLERUS, Cygneus.

III. GEORGII ERNESTI GRUNERUS, Crossensis.

IV. GABRIEL POELIZIUS, Wernsdorffensis. Itaque ex libro III, Curtii orationes excerpterunt, excerptas verbis uberioribus prolixiores fecerunt. Primus sub persona Charlemanni de exercitu Darii judicabit; secundus & quartus personam Alexandri M. induit, illequidem ut æger Medicum exposcit; hic autem ut recuperata valetudine milites ad pugnam hortatur; tertius Philippus Medicus videri volet, Alexandroque positionem medicam porrigit. Quod præsentibus literis indicare meum officium fuit, P.P. Cygneæ, d. 26. Octobr, 1705.

◆ ◆ ◆ () ◆ ◆ ◆

V 18

MC.

**AUDIENDA
CU
IN AUDI
BONO CUM DEO
VENERANDOS
PATRONOS
HUJUS URBIS
OFFICIOSE E
M. GEORGII**

